DOMSTOLENS DOM (TREDJE AFDELING)
AF 9. OKTOBER 1984 [1]

Robert Adam m.fl.
mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

»Tjenestemænd — forfremmelse«

Forenede sager 80-83/81 og 182-185/82

Sammendrag

Institutionernes retsakter — internt direktiv — vejledende regler for administrativ praksis — bindende virkning for myndigheden

(Tjenestemandsvedtægten, art. 5, stk. 3)

Selv om et internt direktiv eller en intern foranstaltning efter fast retspraksis ikke kan anses som retsregler, vedkommende myndighed under alle omstændigheder er forpligtet at overholde, fastsætte disse dog vejledende regler for den praksis, der skal følges, og som vedkommende myndighed ikke kan fravige uden at angive de grunde, der har foranlediget den hertil, idet grundsætningen om ligebehandling ellers ville blive krænket.

I de forenede sager 80 til 83/81 og 182 til 185/82

ROBERT ADAM, ÉMILE DE BLUST, PAUL DE WINDT OG JEAN-CLAUDE GODAERT, videnskabelige tjenestemænd ved Det fælles Center i Ispra, ved advokat Marcel Slusny, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Mario Tramontana, 43, rue des Glacis,

sagsøgere,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved Jean-Pierre Delahousse, ledende juridisk konsulent, og Daniel Jacob, Kommissionens juridiske tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Manfred Beschel, Kommissionens juridiske tjeneste, Jean-Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøgt,

1 — Processprog: Fransk.

angående dels en påstand om annullation af en beslutning af 9. juni 1980, hvormed et nedsat ad hoc-udvalg, der havde til opgave at vurdere egnetheden hos videnskabelige eller tekniske tjenestemænd af kategori B til at udføre arbejde henhørende under kategori A, afviste at optage sagsøgerne på listen over egnede ansøgere, dels en påstand om annullation af en beslutning af 24. september 1981, hvormed Kommissionen tiltrådte ad hoc-udvalgets senere beslutning om at optage sagsøgerne på listen over egnede ansøgere, men uden at angive disses kompetenceområde som krævet i artikel III, stk. 2, litra e), i de af Kommissionen den 17. november 1978 fastsatte procedureregler (meddelelser fra administrationen nr. 220 af 20. 12. 1978),

har

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

sammensat af afdelingsformanden C. Kakouris og dommerne U. Everling og Y. Galmot,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. Anvendelige bestemmelser

I tjenestemandsvedtægtens artikel 45, stk. 2, bestemmes det: »En tjenestemands overgang fra en tjenestegruppe eller kategori til en anden tjenestegruppe eller højere kategori, kan kun finde sted på grundlag af en udvælgelsesprøve«.

Dette gælder imidlertid efter samme vedtægts artikel 98, stk. 2, ikke for »videnskabelige og tekniske tjenestemænd i Fællesskaberne«.

Kommissionen har i den anledning bestræbt sig på at indføre en ordning, der, i mangel af udvælgelsesprøver, mulig-

gjorde en bedømmelse af egnetheden hos videnskabelige eller tekniske tjenestemænd af kategori B til at udføre arbejde henhørende under kategori A med henblik på disses overgang til sidstnævnte kategori. Kommissionen offentliggjorde således i »Meddelelser fra administrationen« af 20. december 1978 bestemmelser herom under betegnelsen »De nærmere procedureregler forud for beslutninger om ændring af kategori fra B til A for tjenestemænd i de videnskabelige eller tekniske tjenestegrupper«.

Efter artikel III i de nævnte procedureregler nedsættes et »ad hoc-udvalg«, hvis medlemmer udpeges af Kommissionen, og som vurderer ansøgningerne efter den i samme artikel pkt. 2, litra a) til d), fastsatte fremgangsmåde. Denne indebærer en gennemgang af ansøgningen med bilag, eventuelt suppleret med en samtale med den pågældende, samt en vurdering af en skriftlig opgave udarbejdet af ansøgeren om et af udvalget fastsat videnskabeligt eller teknisk emne.

I artikel III, pkt. 2, litra e), bestemmes det:

»Udvalget sender, efter at arbejdet er afsluttet, en rapport indeholdende en nærmere begrundelse til ansættelsesmyndigheden med listen over de ansøgere, som anses for egnet til at udøve hverv i kategori A, med angivelse af hver ansøgers kompetenceområde(er). Udnævnelserne vil derefter blive besluttet af ansættelsesmyndigheden efter tjenestens behov og de budgetmæssige muligheder.«

2. Tvistens opståen og forløb

Adam, De Blust, De Windt og Godaert, der havde indgivet ansøgninger inden for den i artikel IV i procedurereglerne fastsatte frist, blev den 9. juni 1980 af generaldirektoratet for personale og administration underrettet om, at ad hoc-udvalget efter at have bedømt de enkelte ansøgeres fortjenester »ikke så sig i stand til« at optage dem på listen over egnede ansøgere.

Den 8. september 1980 indgav sagsøgeren hver især klage i henhold til artikel 90, stk. 2, i tjenestemandsvedtægten mod denne beslutning, hvilket efterfulgtes af et sagsanlæg mod den stiltiende afvisning af klagen med stævninger registreret på Domstolens justitskontor den 10. april 1981 under numrene 80/81, 81/81, 82/81 og 83/81.

Med skrivelser af 17. marts og 28. april 1981 meddelte Kommissionsmedlem O'Kennedy, der var ansvarlig for personalespørgsmål, sagsøgerne, at Kommissionen i anledning af deres klage havde besluttet, at deres og andre tjenestemænds sager på ny skulle forelægges ad hoc-udvalget.

Med kendelse af 30. juni 1981 blev de fire sager forenet med henblik på retsforhandlingerne og en fælles afgørelse.

Efter begæring fra Kommissionen besluttede formanden for Domstolens tredje afdeling den 9. juli 1981 at udsætte forhandlingerne i de fire sager indtil videre.

Den 24. september 1981 underrettede Morel, generaldirektør for personale og administration, sagsøgerne om, at ad hoc-udvalget i et møde den 30. juli havde fundet dem egnede til overgang til højere kategori, men at udvalget ikke havde set sig i stand til at afgøre på hvilke kompetenceområder, sagsøgerne »for tiden kunne udføre opgaver henhø-

rende under kategori A med det for Kommissionens tjeneste nødvendige kvalifikationsniveau«. Deres navne ville imidlertid i den anledning blive meddelt til ansættelsesmyndigheden og offentliggjort i meddelelser fra administrationen (meddelelser fra administrationen nr. 339 af 16. 10. 1981).

Over den nævnte beslutning af 24. september 1981 indbragte sagsøgerne den 17. december s.å. klage for så vidt den intet kompetenceområde angav, og for så vidt det ikke blev angivet, hvorvidt sagsøgerne omfattedes af 1. prioritets listen. Den 23. juli 1982 anlagde sagsøgerne sag mod den stiltiende afvisning af klagen med stævninger registreret på Domstolens justitskontor under numrene 182/82, 183/82, 184/82 og 185/82.

Med skrivelse af 29. juni 1982 afviste Kommissionsmedlem Burke, der var ansvarlig for personalespørgsmål, sagsøgernes klage af 17. december 1981.

Som følge af sin ændrede sammensætning besluttede Domstolen at henvise førnævnte sager til tredje afdeling. Med kendelse af 26. oktober 1982 blev disse fire sager forenede med henblik på retsforhandlingerne og en fælles afgørelse.

Med kendelse af 5. maj 1983 blev de to sagsgrupper 80-83/81 og 182-185/82 forenede med henblik på retsforhandlingerne og én fælles afgørelse.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttede Domstolen (tredje afdeling) i medfør af artikel 21 i Domstolens statut og artikel 45 i procesreglementet, at der skulle finde forudgående bevisførelse sted.

Med skrivelse af 29. marts 1984 opfordrede Domstolens justitssekretær Kommissionen til inden den 20. april 1984 at fremlægge følgende:

a) Meddelelser fra administrationen nr. 281 af 10. juni 1980, af hvilket sagsøgerne har bilagt replikken et uddrag, og som indeholder den af ad hoc-udvalget oprindeligt udfærdigede liste over egnede ansøgere;

b) meddelelser fra administrationen nr. 339 af 16. oktober 1981, der indeholder det addendum, der blev tilføjet den forudgående liste over egnede ansøgere;

c) en fortegnelse over tjenestemænd, der er optaget på nævnte liste, og som efter den 10. juni 1980 er forfremmet til kategori A.

De nævnte dokumenter blev af Kommissionen fremlagt den 18. april 1984. Af disse fremgår det, at af de ni tjenestemænd, der ved et i meddelelser fra administrationen nr. 339 af 16. oktober 1981 offentliggjorte addendum blev tilføjet den liste over tjenestemænd, der var egnede til overgang fra kategori B til A, som offentliggjortes i meddelelser fra administrationen nr. 281 af 10. juni 1980, var to tjenestemænd blevet forfremmet, nemlig Willy Lycke og Émile De Blust, henholdsvis den 1. januar 1982 og den 1. januar 1984.

Som følge af sin forfremmelse hævede De Blust med skrivelse af 23. maj 1984 den af ham under nr. 183/82 anlagte sag. Han opretholdt imidlertid det under nr. 81/81 anlagte søgsmål.

II — Parternes påstande

1) I de under nr. 80-83/81 anlagte sager har *sagsøgerne* nedlagt følgende påstande:

1. ad hoc-udvalgets beslutning om at nægte sagsøgerne optagelse på listen over egnede tjenestemænd med universitetsuddannelse annulleres;

2. sagsøgte tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

Kommissionen har nedlagt følgende påstand: det statueres, at de retsakter, der er genstanden for de forenede sager 80-83/81, er tilbagekaldt den 30. juli 1981, hvorfor det er ufornødent at tage stilling til disse.

2) I de under nr. 182-185/82 anlagte sager har *sagsøgerne* nedlagt følgende påstande:

1. søgsmålene forenes som konnekse med sagerne 80-83/81;

2. den i skrivelse af 24. september 1981 angivne beslutning, hvorefter ad hoc-udvalget ikke så sig i stand til at afgøre, på hvilke kompetenceområder sagsøgerne for tiden kunne udføre opgaver henhørende under kategori A med det for Kommissionens tjeneste nødvendige kvalifikationsniveau, annullers i det omfang beslutningen krænker sagsøgerne;

3. den i samme skrivelse af 24. september 1981 anførte beslutning, hvorefter ansættelsesmyndigheden tiltræder ad hoc-udvalgets nævnte beslutning, annulleres;

4. den af både ad hoc-udvalget og ansættelsesmyndigheden trufne beslutning om at optage sagsøgerne på en særskilt liste uden at angive, hvor vidt denne er en del af den i meddelelser fra administrationen nr. 281 af 10. juni 1980 offentliggjorte 1. prioritets liste, annulleres;

5. samtlige forfremmelser fra kategori B til A indtrådt siden den 10. juni 1980 for videnskabelige og tekniske tjenestemænd ved Det fælles Forskningscenter annulleres;

6. sagsøgte tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

1. frifindelse;

2. sagsøgerne tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

III — Parternes anbringender og argumenter

A — I sagerne 80-83/81

Første anbringende

Det første anbringende går ud på, at den myndighed, der meddelte sagsøgerne den anfægtede beslutning af 9. juni 1980, har savnet kompetence.

Sagsøgerne har gjort gældende, at ad hoc-udvalget alene er et hjælpeorgan, der har til opgave at udfærdige lister over egnede ansøgere, på grundlag af hvilke ansættelsesmyndigheden træffer beslutning om forfremmelse til kategori A af tjenestemænd i kategori B.

Andet anbringende

Det andet anbringende går ud på, at ad hoc-udvalget har overskredet sine beføjelser.

Sagsøgerne har i den forbindelse gjort gældende, at ad hoc-udvalget dels har krævet, at sagsøgerne fremlagde en

skriftlig besvaret opgave, hvilket efter bestemmelserne i »procedurereglerne« kun kræves af tjenstemænd, der ikke er universitetsuddannede, dels har overskredet formålet med den i de nævnte bestemmelser omhandlede samtale, der sker med henblik på at vurdere ansøgernes kompetenceområder og ikke for at bedømme disses respektive fortjenester, som dette er tilfældet for ansættelsesmyndigheden i medfør af vedtægtens artikel 45, stk. 1, eller for en udvælgelseskomité.

Kommissionen har gjort gældende, at i det omfang ad hoc-udvalget på ny har overvejet sagsøgernes ansøgning og disse underrettet om udfaldet af udvalgets møde den 24. september 1981 og de retsakter, sagsøgerne anfægter, således tilbagekaldt på Kommissionens foranledning, er der ikke længere anledning til at tage stilling til disses gyldighed.

B — I sagerne 182-185/82

Første anbringende

Det første anbringende går ud på, at ad hoc-udvalget har tilsidesat sin forpligtelse efter artikel III, pkt. 2, litra d) og e), i procedurereglerne til at vurdere og angive kompetenceområder for de ansøgere, der optages på egnethedslisten.

Ifølge *sagsøgerne* følger det af de nævnte bestemmelser, at det er ad hoc-udvalgets opgave at bedømme ansøgernes kompetenceområde og ikke deres kompetenceniveau efter de eksamener, de har opnået i deres respektive medlemslande. Den omstændighed, at procedurereglerne efter artikel I, litra c), fastsætter forskellige regler »alt efter om ansøgerne har bestået en universitetseksamen eller ej«, er udtryk for, at Kommissionen i sidstnævnte henseende har forladt sig på medlemsstaternes akademiske myndigheder.

Sagsøgerne har gjort gældende, at i modsætning til det, Kommissionen anfører, er hovedformålet med ordningen ikke at muliggøre overgang til højere kategori for tjenestemænd, der ikke er universitetsuddannede. Uden dog at ville tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt enhver universitetsuddannet ansøger automatisk burde optages på listen over ansøgere, der var egnet til at udføre arbejde henhørende under kategori A, gør sagsøgerne gældende, at når ad hoc-udvalget har optaget dem på denne liste, var det pligtigt at iagttage samtlige procedurereglerne og angive deres kompetenceområde. Ved at undlade dette har ad hoc-udvalget gjort deres forfremmelse om end ikke umulig, så dog mere vanskelig, da angivelsen ikke er en blot formalitet, men et krav, der sætter ansættelsesmyndigheden i stand til at bortse fra de tjenestemænd, hvis komptence ikke har nogen interesse for Det fælles Forskningscenter på det nuværende udviklingstrin.

Sagsøgerne har i den forbindelse henvist til, at i listen af 31. juli 1981 har ad hoc-udvalget indskrænket sig til som kompetenceområder at angive det kontor eller afdeling, hvori de pågældende ansøgere faktisk var beskæftiget. Ad hoc-udvalget kunne have fulgt denne fremgangsmåde for sagsøgernes vedkommende.

Ifølge *Kommissionen* fremgår det af såvel procedurereglernes formål som ordlyd, at der tilkommer ad hoc-udvalget et vist skøn.

I indledningen til »De nærmere procedureregler« hedder det således:

»Hensigten med nedenstående bestemmelser er at indføre en ordning, ved hjælp af hvilken man kan vurdere egnetheden hos videnskabelige eller tekniske tjenestemænd af kategori B til at udføre arbejde, der henhører under kategori A ... og som følge heraf give dem adgang til denne kategori«.

Det angivne formål, der gælder for enhver, som ansøger om overgang til kategori A, uanset om denne er universitetsuddannet eller ej, forudsætter nødvendigvis, at ad hoc-udvalget skal bedømme om ansøgeren er egnet til at udføre arbejde henhørende under kategori A inden for et bestemt område. Efter artikel III, pkt. 2, litra d), i procedurereglerne skal ad hoc-udvalget endvidere afholde en samtale med ansøgere, der har bestået en universitetseksamen, for at sætte udvalget i stand til at »vurdere« deres kompetenceområde.

Efter Kommissionens opfattelse er det i den forbindelse ikke uden interesse, at de procedureregler, Kommissionen har godkendt den 3. juni 1983, for så vidt angår ansøgere, der har universitetseksamen eller eksamen fra anden højere læreanstalt, bestemmer:

»Disse ansøgere kan anerkendes som egnede til ændring af deres kategori efter en kontrol af deres eksamensbeviser og en samtale med udvalget med henblik på en vurdering af deres kompetenceniveau og -område« (Meddelelser fra administrationen nr. 409 af 24. 6. 1983, navnlig side 6).

Når angivelsen af et kompetenceområde, som anført af sagsøgerne, ikke er en blot formalitet, indebærer dette, at ad hoc-udvalget ikke som kompetenceområde kan indskrænke sig til at angive det område, inden for hvilket de pågældende allerede er beskæftiget.

Den skønsmæssige beføjelse, der er tillagt ad hoc-udvalget, kommer til udtryk i procedurereglernes bestemmelser. Kommissionen henviser til, at udvalget ved udarbejdelsen af listen over ansøgere, der er egnede, skal tage hensyn dels til det i artikel I, litra a), anførte, hvorefter »beslutningerne om ændring fra kategori B til A er noget usædvanligt i det normale karriereforløb for en tjenestemand ...«, dels til det i samme artikels litra d) anførte om »hvor store budgetmidler, der kan forventes«.

Den opfattelse, sagsøgerne gør gældende, vil imidlertid i tilfælde af budgetmæssige indskrænkninger gøre det skøn, der tilkommer ad hoc-udvalget, illusorisk ved at give de universitetsuddannede ansøgere absolut forrang. Denne opfattelse strider mod ordningens formål, der hovedsageligt er at muliggøre overgang til den højere kategori for tjenestemænd i kategori B, som, selv om de ikke har bestået nogen universitetseksamener, kan godtgøre en faglig erfaring i et niveau svarende til kategori A.

Kommissionen har således gjort gældende, at ved at optage sagsøgerne på egnethedslisten uden at angive deres kompetenceområder har udvalget ikke tilsidesat bestemmelserne i procedurereglerne, og der kan således ikke gives sagsøgerne medhold i det første anbringende.

Andet anbringende

Det andet anbringende går ud på, at ansættelsesmyndigheden ikke har afhjulpet de fejl eller undladelser, ad hoc-udvalget har gjort sig skyldig i, og har tiltrådt at offentliggøre den egnet-

hedsliste, på hvilken sagsøgerne var optaget, uden at deres respektive kompetenceområder blev angivet.

Sagsøgerne har i første række gjort gældende, at i det omfang ad hoc-udvalget ikke har overholdt bestemmelserne i procedurereglerne, påhvilede det Kommissionen at foranledige dette afhjulpet.

Sagsøgerne har dernæst gjort gældende, at det er uholdbart, når Kommissionen anfører, at den manglende angivelse af kompetenceområder ikke er sagsøgerne til skade, fordi udnævnelserne besluttes af ansættelsesmyndigheden »i overensstemmelse med tjenestens behov og de budgetmæssige muligheder«. Kommissionen har selv erklæret, at den foretager forfremmelserne på grundlag af egnethedslisten. Det påhviler følgelig Kommissionen at sørge for, at den er i besiddelse af fuldstændige og ens oplysninger om hver ansøger, således at disses lige chancer sikres.

Kommissionen har anført, at ad hoc-udvalget har overholdt bestemmelserne i procedurereglerne, og at Kommissionen følgelig ikke havde anledning til at ændre egnethedslisten. Efter Kommissionens opfattelse er angivelsen af et kompetenceområde ikke en nødvendig forudsætning for ansættelsesmyndighedens beslutning, da denne foretager udnævnelserne i overensstemmelse med tjenestens behov og de budgetmæssige muligheder. Kommissionen har endvidere anført, at for så vidt kompetenceområderne er angivet forholdsvis bredt, træffer ansættelsesmyndigheden beslutning i overensstemmelse med de nævnte omstændigheder og på grundlag af den pågældendes personlige aktsamling, der indeholder samtlige oplysninger om den enkeltes uddannelse og faglige erfaring.

Tredje anbringende

Det tredje anbringende går ud på, at ad hoc-udvalget og/eller ansættelsesmyndigheden har opstillet »listen over tjenestemænd i kategori B, som kan komme i betragtning ved en beslutning om ændring af kategori« uden at angive, at sagsøgerne omfattedes »af den første gruppe og dette med tilbagevirkende kraft«.

Ifølge sagsøgerne påhviler det Kommissionen, uden derfor at anfægte ad hoc-udvalgets videnskabelige uafhængighed, at sikre, at denne udfører sin opgave fuldt ud i overensstemmelse med artikel III i procedurereglerne, for hermed at tilvejebringe de oplysninger, der er nødvendige for at udøve beføjelserne som ansættelsesmyndighed.

Sagsøgerne har i den forbindelse henvist til, at selv om det var på opfordring fra generaldirektoratet for personale og administration, at ad hoc-udvalget ganske ændrede sin første beslutning af 9. marts 1980 ved den 31. juli 1981 i et addendum at tilføje sagsøgerne til den i 1980 oprettede egnethedsliste, er den nærmere rækkevidde af dette addendum ikke fastlagt. Dette har medført, at ansættelsesmyndigheden under hensyn til de budgetmæssige indskrænkninger fortrinsvis til kategori A har forfremmet de tjenestemænd, der var optaget på den oprindelige liste, og hvis kompetenceområder var blevet angivet.

Efter sagsøgernes opfattelse burde ad hoc-udvalget have afværget dette dels ved at angive, at dets beslutning havde tilbagevirkende kraft, og at de pågældende følgelig var omfattet af den første gruppe af tjenestemænd, der kunne forfremmes, dels ved at tilkendegive, at de i betragtning af deres universitetseksamener burde forfremmes med 1. prioritet.

Sagsøgerne er af den opfattelse, at det kun er ved at annullere de efter den 10. juni 1980 indtrådte forfremmelser, at

den forskelsbehandling, de har været udsat for, kan afhjælpes.

Ifølge *Kommissionen* kan det tredje anbringende ikke realitetsbehandles, for så vidt det angår ansættelsesmyndigheden, da denne efter procedurereglerne ikke er beføjet til at udfærdige og følgelig ej heller til at ændre egnethedslisten.

For så vidt angår anbringendet mod ad hoc-udvalgets arbejde, har Kommissionen i første række gjort gældende, at når udvalget efter samtale med sagsøgerne ikke mente at kunne bestemme deres respektive kompetenceområder, har det ikke haft noget grundlag for at indplacere dem i den første eller den anden gruppe af egnede tjenestemænd eller for at give dem nogen fortrinsstilling ved fremtidige forfremmelser.

Kommissionen har dernæst gjort gældende, at de anvendelige bestemmelser intet siger om indplaceringen af de egnede ansøgere i grupper eller om fortrinsstilling for universitetsuddannede ansøgere, hvorfor eventuelle angivelser herom ikke kan binde ansættelsesmyndigheden.

Endeligt har Kommissionen henvist til, at udvalget ikke kan give enkelte tjenestemænds optagelse på listen nogen tilbagevirkende kraft, da ad hoc-udvalgets opgave blot er at opstille en egnethedsliste og ikke at foretage udnævnelser. Kommissionen har i den forbindelse anført, at den omstændighed, at sagsøgerne i et addendum er optaget på den oprindelige liste, ikke kan have været dem til skade, da ansættelsesmyndigheden har taget samtlige foreslåede ansøgere i betragtning, således at en af den i det pågældende addendum optagne tjenestemænd i øvrigt er blevet forfremmet til kategori A.

Fjerde anbringende

Det fjerde anbringende går ud på, at ansættelsesmyndigheden ikke har tilbagekaldt samtlige de udnævnelser, den har foretaget på grundlag af listerne offentliggjort i Meddelelser fra administrationen nr. 281 af 10. juni 1980, hvilket har medført, at sagsøgerne er blevet udsat for forskelsbehandling.

Sagsøgerne har anført, at, henset til bestemmelserne i vedtægten, hvorefter der i så henseende tilkommer ansættelsesmyndigheden et vidt skøn, påberåber sagsøgerne sig ikke nogen ret til automatisk forfremmelse og forlanger ej heller, at Domstolen skal sætte sit skøn i stedet for Kommissionens. Derimod kræver sagsøgerne, at Domstolen efterprøver, om Kommissionen har overholdt de regler, den har fastlagt for sig selv og som binder den i overensstemmelse med grundsætningen »patere legem quem ipse fecisti«.

Sagsøgerne gør i den forbindelse gældende, at i det omfang ansættelsesmyndigheden ikke delegerer kompetencen til at udnævne, men en for denne beføjelse forudgående teknisk opgave bestående i udfærdigelsen af en egnethedsliste med alle nødvendige oplysninger, påhviler det ansættelsesmyndigheden at foretage forfremmelserne udelukkende på grundlag af fuldstændige og tilsvarende oplysninger for samtlige ansøgere.

Kommissionen har på ny henvist til, at den manglende angivelse af kompetenceområder ikke kunne formindske sagsøgernes chancer for en eventuel overgang til kategori A, da ansættelsesmyndigheden træffer sine beslutninger navnlig på grundlag af tjenestens behov.

Kommissionen gør gældende, at nærværende anbringende savner ethvert grundlag, dels fordi der i så henseende tilkommer Kommissionen et vidtgående skøn, som Domstolen altid har vægret sig ved at erstatte med sin egen bedømmelse, dels fordi sagsøgerne ikke har kunnet godtgøre, at Kommissionen har begået nogen åbenbar fejl ved fremfor en af dem at vælge en bestemt anden ansøger optaget på egnethedslisten.

Subsidiært vedrørende sagens omkostninger

Sagsøgerne har i første række gjort gældende, at selv om Kommissionen i en første tid så ud til at ville bøje sig, efter at sagerne 80-83/81 var anlagt, har sagsøgtes adfærd efterfølgende tvunget sagsøgerne til at indgive nye klager og anlægge nye sager. Omkostningerne i begge grupper af sager bør det pålægges Kommissionen at afholde.

Sagsøgerne har dernæst for det tilfælde, Domstolen ikke måtte give dem medhold, henvist til, at Kommissionen først den 29. juli 1982 har besvaret deres klager af 17. december 1981, det vil sige efter anlæggelsen af den anden gruppe sager.

Kommissionen har ingen bemærkninger anført i denne forbindelse.

IV — Mundtlig forhandling

I det offentlige retsmøde den 30. maj 1984 har parterne afgivet mundtlige indlæg.

I forbindelse med den mundtlige forhandling har sagsøgerne fremlagt en erklæring af 22. maj 1984 fra personaleudvalget, hvorefter de tjenestemænd, der er optaget på den den 10. juni 1980 offentliggjorte egnetshedsliste, og som endnu ikke er forfremmet til kategori A, samt de tjenestemænd, der er optaget på listen betegnet som »addendum«, der er offentliggjort den 16. oktober 1981, vil blive forfremmet efterhånden og hver gang ansættelsesmyndigheden har ansat fire udefra kommende tjenestemænd i kategori A.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 5. juli 1984.

Præmisser

1 Med stævninger indgået til Domstolens justitskontor den 10. april 1981 har Adam, De Blust, De Windt og Godaert, videnskabelige og tekniske tjenestemænd i kategori B med Det fælles Forskningscenter i Ispra som tjenestested, anlagt sag med påstand om annullation af en dem med skrivelse af 9. juni 1980 fra generaldirektoratet for personale og administration meddelt beslutning, hvorefter et udvalg, der havde til opgave at vurdere egnetheden hos videnskabelige eller tekniske tjenestemænd af kategori B til at udføre arbejde henhørende under kategori A, afviste at optage sagsøgerne på den i denne forbindelse udarbejdede egnethedsliste.

2 Med stævninger indgået til Domstolens justitskontor den 23. juli 1982 har Adam, De Blust, De Windt og Godaert endvidere anlagt sag med nedennævnte påstande:

— annullation af den i Kommissionens skrivelse af 24. september 1981 indeholdte beslutning, hvorefter Kommissionen tiltræder ad hoc-udvalgets beslutning af 30. juli s. å. om at optage sagsøgerne på egnethedslisten, men uden at angive deres kompetenceområder og uden at indplacere dem i en af de prioritetsgrupper, der var opstillet for de øvrige ansøgere om overgang til anden kategori;

— annullation af samtlige forfremmelser fra B til A, der er indtrådt efter den 10. juni 1980 for videnskabelige og tekniske tjenestemænd ved Det fælles Forskningscenter i Ispra.

3 Med skrivelse af 9. juni 1980 blev Adam, De Blust, De Windt og Godaert af generaldirektoratet for personale og administration underrettet om, at ad hoc-udvalget efter gennemgang af de forskellige ansøgeres fortjenester »ikke så sig i stand til at optage dem på egnethedslisten«. Nævnte udvalg var nedsat i henhold til »De nærmere procedureregler forud for beslutninger om ændring af kategori fra B til A for tjenestemænd i de videnskabelige eller tekniske tjenestegrupper«, herefter benævnt »procedurereglerne«, der blev fastsat af Kommissionen den 17. november i henhold til bestemmelsen i tjenestemandsvedtægtens artikel 98, stk. 2 (Meddelelser fra administrationen nr. 220 af 20. 12. 1978).

4 Efter at de klager, sagsøgerne den 8. september 1980 indbragte mod beslutningen af 9. juni 1980, stiltiende var blevet afvist, anlagde disse annullationssøgsmål, der registreredes under nr. 80-83/81.

5 Med skrivelser af 17. marts og 28. april 1981 meddelte det Kommissionsmedlem, der var ansvarlig for personalespørgsmål, imidlertid sagsøgerne, at deres sager tillige med sager vedrørende andre af samme foranstaltning berørte tjenestemænd på ny ville blive forelagt ad hoc-udvalget.

6 Af en skrivelse af 24. september 1981 til sagsøgerne fra generaldirektøren for personale og administration fremgår det, at ad hoc-udvalget i sit møde den 30. juli s. å. havde fundet sagsøgerne egnet til ændring af kategori, men dog samtidig havde erklæret sig ude af stand til at angive, på hvilke kompetenceområder sagsøgerne »for tiden kunne udføre opgaver henhørende under kategori A med det for Kommissionens tjeneste nødvendige kvalifikationsniveau«. Ad hoc-udvalgets beslutning blev som et addendum til den oprindelige egnethedsliste offentliggjort i »Meddelelser fra administrationen nr. 339 af 16. oktober 1981.«

7 Den 17. december 1981 indbragte sagsøgerne klage mod nævnte beslutning under henvisning dels til, at i det omfang ad hoc-udvalget anerkendte dem som egnede til ændring af kategori, burde dette, eller i det mindste Kommissionen, have angivet deres kompetenceområder i overensstemmelse med »procedurereglerne«, dels til, at grundsætningen om lighed mellem samtlige tjenestemænd, der var anerkendt som egnede til ændring af kategori, krævede, at sagsøgernes indplacering i en af de prioritetsgrupper i den oprindelige i juni 1980 offentliggjorte egnethedsliste blev angivet. Klagen forblev ubesvaret fra Kommissionens side.

Sagerne 80-83/81 vedrørende beslutningen i skrivelse af 9. juni 1980

8 Det bemærkes, at efter sagernes anlæg er den anfægtes beslutning blevet tilbagekaldt på Kommissionens foranledning og erstattet af den sagsøgerne den 24. september 1981 meddelte beslutning fra ad hoc-udvalget.

9 Søgsmålene er herefter uden genstand, og det er ufornødent at træffe afgørelse.

10 Efter procesreglementets artikel 69, stk. 5, er Domstolen i så tilfælde frit stillet i sin afgørelse om sagsomkostningerne.

11 Da søgsmålene har været foranlediget af fejl begået af ad hoc-udvalget og dette er anerkendt af Kommissionen, bør sagsøgte afholde de med sagerne 80-83/81 forbundne omkostninger.

Sag 183/82

12 Med skrivelse af 23. maj 1984 registreret på Domstolens justitskontor den 25. maj 1984, har De Blust meddelt Domstolen, at han hævede den af ham anlagte sag, men påstod Kommissionen tilpligtet at afholde sagens omkostninger.

13 Sag 183/82 bør følgelige slettes af domstolens register.

14 Efter procesreglementets artikel 69, stk. 4, dømmes den part, som hæver sagen, til at afholde omkostningerne, medmindre den anden parts forhold gør ophævelsen berettiget.

15 Sagens ophævelse beror på, at sagsøgeren ved Kommissionens beslutning af 1. januar 1984 er forfremmet til kategori A, hvilket har imødekommet sagsøgerens krav og bragt tvisten mellem parterne til ophør.

16 Kommissionen bør følgelig tilpligtes at afholde omkostningerne i sag 183/82.

Sagerne 182, 184 og 185/82

Vedrørende annullation af den i skrivelse af 24. september 1981 indeholdte beslutning

17 Til støtte for deres annullationspåstand gør sagsøgerne to anbringender gældende, der i det væsentlige går ud på:

— for det første, at ansættelsesmyndigheden og ad hoc-udvalget har overtrådt artikel III, pkt. 2, i procedurereglerne ved at undlade at angive, på hvilke kompetenceområder sagsøgerne anerkendes som egnede til at udføre arbejde henhørende under kategori A;

— for det andet, at ansættelsesmyndigheden og ad hoc-udvalget i strid med grundsætningen om ligebehandling har undladt at angive sagsøgernes indplacering i en af de to prioritetsgrupper, den oprindelige egnethedsliste består af.

Overtrædelse af »procedurereglerne«

18 Det bemærkes indledningsvis, at i medfør af artikel III i »procedurereglerne« skal ad hoc-udvalget, hvis medlemmer udpeges af Kommissionen, undersøge de indkomne ansøgninger i overensstemmelse med den i bestemmelsen under pkt. 2, litra a) til d), fastsatte fremgangsmåde. Denne indebærer en gennemgang af ansøgningen med bilag, eventuelt suppleret med den samtale med ansøgeren, samt bedømmelse af en skriftlig opgave om et af udvalget fastsat videnskabeligt eller teknisk emne for de ansøgeres vedkommende, der ikke har en universitetseksamen eller en eksamen fra en anden højere læreanstalt inden for området. Ansøgere, der har en sådan eksamen, anerkendes som egnede til ændring af kategori efter en kontrol af deres eksamensbeviser og en samtale med udvalget med henblik på at vurdere kompetenceområdet.

19 I procedurereglernes artikel III, pkt. 2, litra e), bestemmes det:

»Udvalget sender, efter at arbejdet er afsluttet, en rapport indeholdende en nærmere begrundelse til ansættelsesmyndigheden med listen over de ansøgere, som anses for egnede til at udøve hverv i kategori A, med angivelse af hver ansøgers kompetenceområde(r). Udnævnelserne vil derefter blive besluttet af ansættelsesmyndigheden efter tjenestens behov og de budgetmæssige muligheder«.

20 Kommissionen gør i det væsentlige gældende, at ad hoc-udvalget ikke har været i stand til at bestemme sagsøgernes respektive kompetenceområde eller-områder, og at denne angivelse under alle omstændigheder ikke er nogen nødvendig forudsætning for en beslutning om forfremmelse, da denne træffes af ansættelsesmyndigheden på grundlag af de ovenfor angivne kriterier og i givet fald på grundlag af ansøgerens personlige aktsamling.

21 Det bemærkes for det første, at ifølge bestemmelserne i »procedurereglerne« er der tillagt ad hoc-udvalget et skøn med hensyn til, hvilket kompetenceområde den enkelte ansøger om ændring af kategori har, men at udøvelsen af skønnet efter selve ordlyden af artikel III, pkt. 2, litra e), i procedurereglerne nødvendigvis skal føre til en angivelse af et eller flere kompetenceområder

for hver enkelt ansøger. Det er ubestrideligt, at ad hoc-udvalget i nærværende tilfælde har tilsidesat disse bestemmelser.

22 Det bemærkes for det andet, at selv om et internt direktiv eller en intern foranstaltning, som de af Kommissionen fastsatte »produreregler«, efter fast retspraksis ikke kan anses som retsregler, vedkommende myndighed under alle omstændigheder er forpligtet at overholde, fastsætter disse dog vejledende regler for den praksis, der skal følges, og som vedkommende myndighed ikke kan fravige uden at angive de grunde, der har foranlediget den hertil, idet grundsætningen om ligebehandling ellers ville blive krænket.

23 Af forhandlingerne for Domstolen fremgår det, at Kommissionen ikke har været i stand til at anføre begrundelsen for, at det ikke har været muligt at angive sagsøgernes kompetenceområder, i modsætning til hvad der var tilfældet for samtlige tjenestemænd optaget på den oprindelige egnethedsliste.

24 Det bør følgelig anerkendes, at anbringendet støttet på overtrædelse af »procedurereglerne« er begrundet.

Overtrædelse af ligebehandlingsgrundsætningen

25 Sagsøgerne gør gældende, at grundsætningen om ligebehandling af de tjenestemænd, der anerkendes som egnede til ændring af kategori, er blevet krænket derved, at den oprindelige, i juni 1980 offentliggjorte egnethedsliste, og den i oktober 1981 offentliggjorte egnethedsliste, benævnt addendum, ikke har samme udformning.

26 Af sagens akter fremgår det således, at samtlige tjenestemænd i den oprindelige egnethedsliste er inddelt i to grupper, betegnet som 1. og 2. prioritet, omfattende henholdsvis tjenestemænd i alfabetisk orden og tjenestemænd anført efter fortjeneste. Derimod er de tjenestemænd, der senere er optaget på egnethedslisten, herunder sagsøgerne, blevet anført i det ovenfor nævnte addendum uden nogen henvisning til en af de to grupper i den oprindelige liste, på hvilken de skulle tilføjes.

27 Kommissionen gør gældende, at, da de anvendelige bestemmelser intet indeholder om inddelingen af de egnede ansøgere i flere grupper, kan en sådan inddeling ikke være pligtmæssig for ansættelsesmyndigheden. Kommissionen anfører endvidere, at den omstændighed, at sagsøgerne med et addendum blev tilføjet på den oprindelige liste, ikke kan have været dem til skade, idet to tjenestemænd angivet i det pågældende addendum i øvrigt er blevet forfremmet til kategori A.

28 Uden nærmere at undersøge spørgsmålet om, hvorvidt ad hoc-udvalget og Kommissionen havde pligt til at foretage en indplacering i prioritetsgrupper i den oprindelige liste eller ej, bemærkes, at det påhvilede udvalget og i hvert fald Kommissionen at sikre, at samtlige tjenestemænd, der anerkendtes som egnede til ændring af kategori, blev behandlet lige.

29 Selv om optagelsen på egnethedslisten ikke i sig selv giver ret til udnævnelse i kategori A, og selv om ansættelsesmyndigheden i denne forbindelse har en vidtgående skønsmæssig beføjelse til at bestemme, hvilke af de deri optagne ansøgere, der skal forfremmes, skal denne beføjelse dog udøves under iagttagelse af den garanti, en nøje undersøgelse af ansøgernes respektive fortjenester på grundlag af sammenlignelige og på ensartet måde tilvejebragte oplysninger giver.

30 Af sagens akter fremgår det, at denne garanti ikke i nærværende tilfælde er blevet ydet sagsøgerne. Ved at undlade at indplacere sagsøgerne i en af prioritetsgrupperne i den oprindelige liste har Kommissionen udelukket, at disses fortjenester i overensstemmelse med grundsætningen om ligebehandling blev sammenlignet med de på den oprindelige liste optagne ansøgeres. Det må anerkendes, at anbringendet om krænkelse af nævnte grundsætning er begrundet.

31 En gennemgang af de to anbringender, sagsøgerne har påberåbt sig til støtte for påstanden om annullation af den i skrivelse af 24. september 1981 indeholdte beslutning, fører således til, at denne bør annulleres i det omfang den ikke angiver sagsøgernes kompetenceområder og deres indplacering i forhold til de øvrige på egnethedslisten optagne tjenestemænd.

Annullation af forfremmelser indtrådt efter offenltiggørelsen af den oprindelige egnethedsliste den 10. juni 1980

32 Sagsøgerne gør gældende, at alene en annullation af samtlige forfremmelser indtrædt efter den 10. juni 1980 kan afhjælpe den forskelsbehandling, de har været genstand for.

33 Det må antages, at sagsøgernes rettigheder på tilfredsstillende måde beskyttes, såfremt Kommissionen tager sin beslutning op til fornyet overvejelse. Der er således ingen anledning til at inddrage samtlige de trufne beslutninger og annullere de i denne anledning skete forfremmelser.

34 Af det anførte følger, at sagsøgte bør frifindes for påstanden om annullation af samtlige forfremmelser indtrådt efter den 10. juni 1980.

Sagens omkostninger

35 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger. Da sagsøgte i det væsentlige har tabt sagen, bør denne tilpligtes til endvidere at afholde omkostningerne i sagerne 182, 184 og 185/82.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

1. **Sagerne 80-83/81: Det er ufornødent at tage stilling.**

2. **Sag 183/82 slettes af Domstolens register.**

3. Sagerne 182, 184 og 185/82:

a) Den beslutning, der indeholdes i skrivelse af 24. september 1981, annulleres i det omfang, den ikke angiver sagsøgernes kompetenceområder og deres indplacering i en af prioritetsgrupperne i den oprindelige egnethedsliste:

b) Sagsøgte frifindes i øvrigt.

4. Kommissionen betaler omkostningerne i samtlige sager.

Kakouris Everling Galmot

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 9. oktober 1984.

Justitssekretæren
efter bemyndigelse

H. A. Rühl
Ekspeditionssekretær

C. Kakouris
Formand for tedje afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN FREMSAT DEN 5. JULI 1984 [1]

Høje Domstol.

Bestemmelsen i tjenestemandsvedtægtens artikel 45, stk. 2, om at en tjenestemands overgang fra en kategori til en højere kategori kun kan finde sted på grundlag af udvælgelsesprøve, gælder efter vedtægtens artikel 98, stk. 2, ikke for visse tjenestemænd, der har stillinger inden for det nukleare område, som kræver videnskabelig eller teknisk viden. For sådanne tjenestemænd gav Kommissionen på det for nærværende sager relevante tidspunkt i Meddelelser fra administrationen nr. 220 af 20. december 1978 »De nærmere regler forud for beslutninger om ændring af kategori fra B til A for tjenestemænd i de videnskabelige eller tekniske tjenestegrupper ('meddelelsen')«.

1 — Oversat fra engelsk.